

3.9.2024

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

Viite
Kirjeenne 29.5.2024

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSEN LAUSUNTOPYYNTÖ M300-METROJUNIEN RASKASHUOLLON HANKESUUNNITELMASTA

Helsingin kaupunginhallitus pyytää Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallituksen lausuntoa M300-metrojunien raskashuollon hankesuunnitelmasta 16.9.2024 mennessä.

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) johtokunta on kokouksessaan 6.5.2024 esittänyt Helsingin kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi hankesuunnitelman M300-metrojunien raskashuollosta.

Lähtötiedot

HKL:llä on 25 kpl M300-metrojunia, jotka on toimitettu kahdessa erässä: 20 kpl vuosina 2015-2016 ja 5 kpl vuonna 2022 (optiosarja). M300-metrojunien raskashuolto on junien valmistajan määrittelemän huolto-ohjelman mukainen perusparannus, joka toteutetaan 1,2 milj. km välein. Nyt päätöksentekoon tuotava investointi koskee M300-perussarjan 20 junaa.

Hankkeen tavoitteena on varmistaa M300-metrojunien hyvä kunto ja toimintavarmuus sekä taata vaunusarjan liikennekelpoisuus ja turvallisuus. Raskashuollossa toteutetaan toimenpiteitä mm. junien teleille, vaunukoreihin, ajomoottoreihin, jarruihin, korkeajännitelaitteisiin, ilmastointiin ja oviin. Investoinnille ei ole vaihtoehtoja toteutustapaa, sillä kaluston käytettävyyden, turvallisuuden ja arvon säilymisen kannalta ei ole mahdollista jättää perusparannusta tekemättä. Kaluston hyväksytyä huolto-ohjelmaa on noudatettava.

Strategiasidonnaisuus

Metrojunakaluston uusiminen toteuttaa HSL:n neljää strategista tavoitetta seuraavasti:

Kohti päästötöntä joukkoliikennettä

Metro on ympäristöystävällinen kulkumuoto, sillä sen liikennöinnissä voidaan käyttää CO₂-vaapaasti tuotettua sähköä. Raskashuolto mahdollistaa kaluston käytettävyyden seuraavien 10 vuoden ajaksi

3.9.2024

Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa

Tarjonnan laadun parantamisella voidaan houkutella lisää matkustajia joukkoliikenteeseen. Raskashuolto pitää yllä myös metroliikenteen luotettavuutta, mikä osaltaan tukee joukkoliikenteen käytön kasvua.

Kustannustehokas joukkoliikenne

HSL:n tavoite matkustajakilometrikustannukseksi ilman infraa on 0,25€/km. Kasvavat käyttökustannukset eivät tue strategiaa. Raskashuolto kasvattaa metroliikenteen kustannuksia, mutta metron matkustajakilometrikustannus on silti HSL:n halvin

Tasapainoinen talous

HSL:n strategian kannalta matkustajamäärien kasvattaminen on yksi keskeisistä toimista. Tasa-painoista taloutta tukee metrokaluston kunnossa pitäminen raskashuollon avulla niin, että uutta kalustoa ei tulevaisuudessa ole hankittava suunniteltua aiemmin.

Hankkeen toteuttaminen

Hanke toteutetaan vuosien 2024-2026 aikana kolmessa vaiheessa.

Ensimmäisessä vaiheessa peruskorjausohjelman sisältö analysoidaan resurssi- ja kustannusmielessä. Analyysissä tutkitaan vaunukorin, telirungon ja pyöräkerran rakenteita ja laaditaan selvitys huolto-ohjelmassa määriteltyjen toimenpiteiden tarpeesta ja laajuudesta. Samalla arvioidaan, onko toimenpiteiden todellinen suoritusajankohta 1,2 milj. km välein vai voiko huolto-ohjelmaa optimoida. Selvityksen perusteella HKL laatii raskashuollon toteutussuunnitelman, mitä hyödynnetään myös tulevissa vastaavissa M300-metrojunien raskashuolloissa.

Toisessa vaiheessa hankitaan raskashuoltojen edellyttämät varaosat ja kolmannessa vaiheessa toteutetaan ensimmäisessä vaiheessa laaditun suunnitelman mukaiset huoltotoimenpiteet 20 junalle. Alustavan suunnitelman mukaan yhden junan peruskorjaus kestää 5 viikkoa, jolloin 20 junan korjaaminen kestää yhteensä kaksi vuotta. Kaluston peruskorjaustarve on otettu huomioon kalustomäärän mitoituksessa ja siten hankkeella ei ole vaikutusta matkustajaliikenteeseen.

Hankkeen projektinhallinnasta vastaa Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenneyhtiö).

Hankkeen kustannukset ja vaikutukset käyttötalouteen

Helsingin kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa hankkeesta, joka käsittää 20 M300-sarjan metrojunan raskashuollon yhteishintaan enintään 8,0 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannus on määritelty maaliskuun 2024 kustannustasoon. Hankkeen kustannukset koostuvat raskashuollon sisällön määrittelystä, varaosahankinnoista, huoltotoimenpiteistä ja projektipäällikön kustannuksista.

3.9.2024

Hankkeen poistokustannukset ovat 10 vuoden poistoajalla noin 0,8 miljoonaa euroa vuosittain. Hankkeen korkokulut ovat keskimäärin noin 0,2 miljoonaa euroa vuosittain (korkokanta 4 % ja laina-aika 10 vuotta). Yhteensä pääomakuluihin on arvioitu siis kuluvan noin 1,0 miljoonaa euroa vuosittain.

Hanke suoritetaan investointihankkeena, sillä M300-junien raskashuoltojen kustannukset eivät sisälly metrosopimuksen kilometrikustannukseen. Metroliikenteen liikennöintisopimuksen mukaisesti hyväksytyn hankesuunnitelman sisältämät pääomakustannukset maksetaan HKL:lle osana liikennöintikorvauksen pääomaosuutta. Hankkeen kustannuksiin on varauduttu HSL:n alustavassa TTS:ssä vuosille 2025-2027.

HSL lausuu hankesuunnitelmaan seuraavaa:

HSL näkee M300-metrojunakaluston raskashuollon olevan tarpeellinen HKL:n toimittaman hankesuunnitelman perusteella. M300-kalusto muodostaa metroliikennekaluston rungon yhdessä vanhempien junasarjojen kanssa ja sen elinkaarihallinnan kannalta on tärkeää, että suunnitellut raskashuollot tehdään ajallaan.

HSL:n tarpeet kaluston kehittämiselle kartoitetaan erikseen käynnistettävässä asiakaskokemuksen parantamiseen liittyvässä kalustohankkeessa. Näitä HSL:n kannalta tärkeitä M300-kaluston kehittämishankkeita ovat mm. matkustamon layoutin parantaminen, matkustajainfojärjestelmän päivittäminen matkustajalaskennan kehittäminen ja metrojunien ulkoasun päivitys. Tämän asiakaskokemusta parantavan kaluston kehittämishankkeen toteutus tapahtuu raskashuollon valmistuttua ja sen toteuttaminen on edellytys M300-sarjan raskashuollon pääomakustannusten korvaamiselle.

HSL edellyttää myös, että M300-sarjan raskashuollon valmistuttua siitä tehdään taloudellinen loppuselvitys, minkä perusteella pääomakustannukset korvataan.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitus

Lisätietoja: sopimuspäällikkö Jami Vitikainen p. 050 412 1926, tulosalueen johtaja Johanna Wallin p. 050 337 5685

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo
Mika Häyrynen

HSL